

Høringsuttalelse – Fylkesstrategi for kultur 2026–2029

Hustadvika kommune takker for muligheten til å gi innspill til høringsutkastet til Fylkesstrategi for kultur 2026–2029. Strategien fremstår som et grundig arbeid som tydelig synliggjør kulturens betydning for inkludering, deltakelse, livskvalitet og samfunnsutvikling i Møre og Romsdal.

Hustadvika kommune vurderer det som positivt at fylkesstrategien samler flere sentrale fagområder innen kulturfeltet, blant annet kulturminnevern, museum, bibliotek og frivillighet, i ett felles strategisk dokument. Dette gir bedre sammenheng og retning for kulturpolitikken. Samtidig vil vi understreke at når så mange fagområder samles i ett dokument, er det særlig viktig at strategien ivaretar bredden i kulturfeltet. Det må også være relevant både for byer og distriktskommuner i fylket.

Høringsuttalelsen bygger primært på Kommuneplanens samfunnsdel 2020–2032, der kultur, frivillighet, møteplasser og kulturarv er sentrale virkemidler for levende lokalsamfunn, folkehelse og stedsattraktivitet.

Strategiens tre hovedtema «*inkludering og livskvalitet, verdiskaping og stedsutvikling, samt perspektiv og motstandskraft*» samsvarer godt med kommunens prioriteringer og vår situasjon som distriktskommune med sterk frivillighet, rik kyst- og landbrukskultur og stor betydning av lokale møteplasser og bibliotek i det daglige kultur- og folkehelsearbeidet.

Hustadvika kommune støtter hovedretningen i strategien og gir i det følgende innspill med utgangspunkt i spørsmålene som fylkeskommunen ber om tilbakemelding på i høringen. Kommunen peker samtidig på enkelte områder som med fordel kan tydeliggjøres ytterligere for å sikre gode og likeverdige rammevilkår for kulturlivet i hele fylket.

1. Er valde mål og prioriteringar godt nok grunnitt? Kvifor / kvifor ikkje?

Hustadvika kommune vurderer at mål og prioriteringer i strategien i stor grad er godt begrunnet. Strategien synliggjør på en tydelig måte hvordan kultur kan bidra til å møte viktige samfunnsutfordringer, blant annet knyttet til utenforskap, demografiske endringer, demokrati og behovet for inkluderende møteplasser.

Kommunen støtter særlig strategiens vektlegging av kultur som en viktig faktor for inkludering, livskvalitet og sosial tilhørighet, samt kulturens betydning for utvikling av levende lokalsamfunn og attraktive steder å bo.

2. Speglar strategien dei viktigaste utfordringane og moglegheitene for samfunns- og kulturliv i Møre og Romsdal? Kvifor / kvifor ikkje?

Strategien speiler i stor grad sentrale utfordringer og muligheter for samfunns- og kulturlivet i Møre og Romsdal. Den løfter blant annet frem deltakelse i kulturlivet, frivillighetens betydning, behovet for inkluderende møteplasser og kulturens rolle i utviklingen av attraktive lokalsamfunn.

Samtidig er det viktig at strategien tydeliggjør samspillet mellom profesjonelle kunstnere, kulturinstitusjoner, lokale arrangører og frivillige organisasjoner. Dette samspillet er en viktig forutsetning for et mangfoldig og levende kulturliv i fylket, og bidrar både til kunstnerisk utvikling, aktivitet og deltakelse i lokalsamfunnene.

For å nå strategiens mål om inkludering, livskvalitet og stedsutvikling er det også viktig at kulturpolitikken bidrar til å styrke kulturtilbud og møteplasser i mindre lokalsamfunn. Møre og Romsdal er et fylke med store geografiske avstander og mange små lokalsamfunn, hvor kulturlivet i stor grad er avhengig av lokale initiativ, frivillig innsats og tilgjengelige kulturarenaer.

For Hustadvika kommune er kulturlivet i stor grad knyttet til kystkultur og fiskerihistorie, landbrukets kulturmiljø og kulturlandskap, et aktivt musikkliv og lokale arrangørmiljø, frivillige lag og organisasjoner samt lokale møteplasser og flerbrukslokaler. Biblioteket er også en sentral møteplass og kunnskapsarena i lokalsamfunnet, og spiller en viktig rolle i arbeidet med inkludering, formidling og tilgang til kultur og kunnskap for alle aldersgrupper. Bibliotekene bidrar samtidig til demokrati, kritisk tenkning og informasjonskompetanse, og kan dermed også ha en viktig funksjon i arbeidet med samfunnets motstandskraft.

Slike møteplasser er viktige arenaer for deltakelse og aktivitet blant barn og unge, og bidrar til rekruttering til både kulturliv og frivillighet. Erfaringer fra kommunene viser at kulturlivet i mange lokalsamfunn utvikles gjennom et samspill mellom profesjonelle kunstnere, lokale arrangører, frivillige organisasjoner, bibliotek og tilgjengelige møteplasser. Å legge til rette for dette samspillet vil være viktig for å nå strategiens mål om et mangfoldig og tilgjengelig kulturliv i hele fylket.

3. Kva manglar i strategien for at han skal bli endå meir relevant for din kommune eller organisasjon?

Hustadvika kommune mener strategien kan styrkes ved å tydeliggjøre distriktsdimensjonen i kulturpolitikken. I mange kommuner foregår kulturlivet i stor grad gjennom frivillige organisasjoner og lokale møteplasser som samfunnshus, flerbrukshus, kulturhus og andre lokale arenaer. For mindre kommuner er tilgang til kulturarenaer og møteplasser en viktig forutsetning for deltakelse i kulturlivet. En tydeligere vektlegging av kulturinfrastruktur og samarbeid mellom kommuner, frivillighet og regionale aktører vil kunne bidra til at strategiens mål om inkludering og deltakelse nås i hele fylket

I tillegg vil kommunen peke på behovet for å konkretisere kulturfeltets rolle i lokal beredskap. Strategien omtaler kultur som en del av samfunnets motstandskraft, men dette bør følges opp med tydeligere forventninger, samarbeid og støtteordninger for hvordan kulturaktører, frivillighet, bibliotek og kulturmiljø kan bidra i beredskapsarbeid, risikovurdering og krisekommunikasjon i kystkommuner som Hustadvika.

Videre mener kommunen at strategien bør gi klarere retning for utvikling av kulturelle og kreative næringer, særlig i distriktskommuner der kulturarv, natur- og kystbasert reiseliv og lokale initiativ står sterkt. Et tydeligere fokus på kreative næringer vil styrke både verdiskaping og stedsutvikling, og er i tråd med målsettingene i Hustadvikas kommuneplan.

4. Er det område som burde fått større merksemd? Kva for område – og kvifor?

Hustadvika kommune mener at strategien med fordel kan gi større oppmerksomhet til kulturens betydning i distriktskommuner, der kulturtilbud og deltakelse i stor grad bygger på frivillighet, bibliotek og lokale møteplasser. En tydeligere vektlegging av dette vil bidra til at målene om inkludering og deltakelse nås i hele fylket.

Kommunen vil særlig løfte frem kystkultur, fiskerihistorie og landbrukets kulturmiljø som viktige deler av fylkets kulturarv og identitet. Dette står sterkt i mange lokalsamfunn i Møre og Romsdal, også i Hustadvika, og bør synliggjøres tydeligere som ressurs for stedsutvikling, tilhørighet og formidling av historie og tradisjoner.

Videre bør strategien i større grad løfte fram frivillighetens rolle, ettersom frivillige lag og organisasjoner utgjør grunnmuren i kulturlivet i svært mange lokalsamfunn. Dette gjelder også når det gjelder møteplasser for barn og unge, som i distriktene ofte er avhengige av nettopp frivillig innsats og lokale arenaer for aktivitet og deltakelse.

Til slutt mener kommunen at bibliotekene bør få enda større oppmerksomhet som inkluderende møteplasser, kunnskapsarenaer og viktige aktører for språk, lesing, digital kompetanse og demokratiforståelse. Dette er særlig relevant i små kommuner der biblioteket ofte er en av få kulturarenaer som er tilgjengelig for hele befolkningen.

5. Korleis kan din kommune bidra til å nå måla i strategien?

Hustadvika kommune vil bidra til å nå målene i strategien gjennom samarbeid med frivillige lag og organisasjoner om kulturaktivitet og møteplasser, utvikling av levende lokalsamfunn og attraktive tettsteder, arbeid med kultur, friluftsliv og møteplasser som del av folkehelsearbeidet, samt ivaretagelse og formidling av lokal kulturarv og kystkultur.

Kommunen vil også bidra til å utvikle gode møteplasser og kulturarenaer for barn og unge, og til å legge til rette for aktivitet innen musikk, kunst og kultur i samarbeid med lokale arrangører og frivillige aktører.

Hustadvika kommune ønsker videre å bidra aktivt i regionale samarbeid, nettverk og utviklingsprosjekter som kan styrke kulturlivet i hele fylket, og ser fylkeskommunen som en viktig samarbeidspartner i utviklingen av kulturtilbud og kulturarenaer i regionen.

6. Korleis kan fylkeskommunen sikre god medverknad og samarbeid for oppfølging av strategien?

Hustadvika kommune vil understreke at god oppfølging av strategien forutsetter tett samarbeid mellom fylkeskommunen, kommunene, frivilligheten og kulturaktørene. Gode arenaer for dialog mellom fylkeskommunen og kommunene er viktige for å sikre felles forståelse av utfordringer og muligheter i kulturfeltet. Regionale nettverk og samarbeidsarenaer for kulturaktører kan bidra til kunnskapsdeling, kompetanseutvikling og utvikling av nye samarbeidsprosjekter.

Det er også viktig at frivillige organisasjoner og lokale kulturaktører involveres i oppfølgingen av strategien, siden frivilligheten utgjør en sentral del av kulturlivet i mange lokalsamfunn. Hustadvika kommune mener videre at langsiktige partnerskap og forutsigbare støtteordninger kan bidra til å styrke utviklingen av kulturlivet i hele fylket. Gjennom samarbeid mellom fylkeskommunen, kommunene og kulturaktørene kan strategien bli et aktivt verktøy for å utvikle et mangfoldig og tilgjengelig kulturliv i hele Møre og Romsdal.